

I. Identifikační údaje školy

Název školy:	Mateřská škola Boloňská, Praha 10, Boloňská 313
Adresa školy:	Boloňská 313, Praha 10, 109 00
Webová adresa školy:	www.msbolonska.cz
Kontaktní osoba:	Mgr. Dana Petráková, ředitelka školy
Telefon:	607 520 526
e-mail:	reditelka@msbolonska.cz
zřizovatel:	MČ Praha 15
zpracovatelé programu:	Mgr. Dana Petráková, ředitelka MŠ, Olga Pustinová, zástupkyně ředitelky MŠ
Platnost dokumentu:	1. 9. 2022 – 31. 8. 2024

Počet úvazků a složení zaměstnanců v mateřské škole:

Pedagogové:	8,75
Asistenti:	3,5
Provozní zaměstnanci kuchyně:	2,5
Provozní zaměstnanci úklidu:	2,5
Vedoucí školní jídelny:	0,5
Hospodárka školy:	0,5

II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola byla otevřena v září 1982, jako první mateřská škola na nově vzniklém sídlišti Horní Měcholupy-Petrovice. V roce 1991 byla škole přiznána právní subjektivita. V současné době je škola příspěvkovou organizací městské části Praha 15.

Naše škola je patrová, pavilónového typu, nacházejí se zde čtyři třídy. Každá třída má svůj vlastní vchod. Hospodářský pavilon včetně školní kuchyně je s jednotlivými odděleními

propojen spojovací chodbou, kterou se rozváží jídlo do jednotlivých tříd, do horních pater s pomocí výtahu. Součástí školy je školní kuchyně s kapacitou 120 jídel. Kapacita školy, schválena hygienikem, je 112 dětí.

V každé třídě je maximální počet dětí 28.

Třídy jsou označeny barevně: červená, modrá, žlutá a zelená. Části jednotlivých tříd jsou dostatečně velké, prostorné, barevně odlišené. Vstupní část tříd - šatna, chodba a umývárna s WC jsou v základní barvě třídy, tělocvična, která slouží také jako místnost k odpočinku je v barvě klidové – zelenkavé, herna je v barvě probouzející aktivitu – oranžové a třída – současně slouží také jako jídelna, je v barvě žluté – probouzející chuť k jídlu i dobrou náladu. Třídy v patře – žlutá a zelená mají k dispozici také menší prostor pro výtvarnou výchovu, který vznikl ze zmenšení kuchyňky a společný atelier, který slouží pro práci s předškolními dětmi, pro činnost zájmových kroužků, výtvarné činnosti a práci s keramickou hlinou.

V roce 2018 byl ve škole vybudován Výtvarný ateliér s netradičními prvky pro výtvarnou výchovu i dostatečnými a světlými prostory pro tvoření s dětmi, s dostatkem úložného prostoru.

V loňské roce 2022/23 jsme si vyzkoušeli pilotní projekt tzv. Sportovní třídu, kde od října společně s učitelkami působili 3 sportovní trenéři za účelem zlepšení fyzické kondice a pohybových dovedností dětí. Tento model se nám osvědčil a rozhodně u něj zůstaneme.

V mateřské škole pracuje koordinátorka EVVO, která intenzivně zprostředkovává dětem i kolegům poznatky o živé i neživé přírodě, pomáhá orientovat vzdělávání do venkovních aktivit a vést děti k potřebě chránit přírodu a vybudovat si k ní pozitivní vztah.

K pobytu dětí venku slouží krásná, velká zahrada se vzrostlými stromy a keři, pískovišti a zahradním vybavením, vybízející k rozvoji pohybových aktivit dětí i ke vzdělávání dětí.

Pískoviště jsou pravidelně dezinfikována a doplňována novým pískem, jsou opatřena sítěmi, které je chrání před znečištěním a jsou osazena novými dřevěnými okraji.

Prostory zahrady jsou vybaveny tak, aby umožňovaly dětem různé pohybové a další aktivity. Pro pohybové činnosti jsou zde průlezků, koloběžky, odstrkovala. Pro hry s pískem je zde dostatek lopatek, bábovek, mlýnků atd. Pískoviště jsou průběžně doplňována pískem a 1x ročně je prováděna dezinfekce písku. 1x za 2 roky je písek vyměněn. Pískoviště jsou před znečištěním zakryta ochrannou plachtou.

Pro ukládání hraček slouží venkovní zahradní domky, kde je také WC a umyvadlo. Samozřejmostí jsou papírové ručníky a toaletní papír.

Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní i hygienické normy. Vysazené rostliny a travnaté plochy zahrady pravidelně udržujeme.

V roce 2021 byl v MŠ realizován projekt „Přírodní zahrada“, který byl spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR. Díky němu byly na zahradě instalovány proutěné **Chýše** – využití přírodního materiálu při stavbě a sloužící ke hrám dětí, **Hrabaliště** – symbolizující rok, roční období, měsíce v roce, **Dendrofon** – děti mohou objevovat, že každé dřevo zní jinak a opět tyto vlastnosti dřeva využít ke komponování hudby, **informační a výukové tabule** pro práci venku, **dřevěné palisády** – děti se mohou

dotýkat, přivonět, pozorovat a určovat různé druhy dřeva. Vysázeli jsme s dětmi i rodiči **jedlé rostliny** o které se staráme spolu s dětmi a časem budeme mít na zahradě lískové ořech, třešně, rybíz, kanadské borůvky, maliny a ořechy. Na zahradě má každá třída k dispozici dva **vyvýšené záhony**, ve kterých si pěstují děti bylinky, pochutiny i květiny. V teplých měsících si mohou děti hrát i s vodními prvky – **dřevěnými korýtky**, do kterých si s pomocí ruční pumpy mohou napouštět vodu a hrát si s ní a experimentovat. Zahradu děti využívají ve všech ročních obdobích – slouží jako zdroj poznávání, sepětí člověka s přírodou.

V roce 2023 byl dokončen další projekt s názvem „**Příroda zblízka**“. Smyslem tohoto projektu je zprostředkovat dětem co nejbližší pohled na přírodu např. ve větvích vzrostlého stromu pozorováním ptáků, hmyzu i struktury stromu ve **Stromové pozorovatelně**, tak i v podzemí, kam je dovede **Podzemní badatelna**. Děti zde mohou pozorovat chování vsakující se vody do různých povrchů – což jim umožňují prosklené výhledy – a také pozorovat rozklad různých materiálů v zemi, hmyz, který žije pod zemí i jeho chování. Zároveň jim kopeček nad Badatelnou bude sloužit k rozvoji hrubé motoriky a také jako skvělý povrch na válení sudů, nebo sáňkování v zimě. Součástí projektu byla i úprava **školního hřiště**, nefunkční desky c PVC byly vyměněny za umělý trávník, byly zde nainstalovány sloupky na upevnění sítě a děti si zde již mohou hrát bez nebezpečí úrazu jakékoliv hry. Na konci roku zde bylo zrealizováno i rozloučení s předškoláky, oslava dětského dne apod. Dalším prvkem projektu je prostor kolem **ohniště**, který slouží dětem k různým aktivitám např. seznamování dětí s prvkem ohně a jeho využití i riziku, ale také k setkávání s rodiči při různých akcích jako jsou brigády, čarodějnice apod. Také **venkovní učebna**, krytý prostor pod verandou zadní straně budovy, byla upravena a vybavena úložnými prostory, tabulí, stoly, židlemi i funkčním osvětlením. Děti mohou být venku a pracovat, či hrát si zde za každého počasí. Posledním prvkem je **mlhoviště**, které slouží k osvěžení dětí za horkých dní. Nachází se přímo u venkovní učebny.

Okolí mateřské školy je plné zeleně a zajímavých míst, je pro děti bezpečné a klidné. V blízkosti školy je lesopark, kde realizujeme s dětmi krásné procházky zaměřené na poznávání života ve volné přírodě. Dalším významným místem v okolí, je Toulcův Dvůr, zaměřený na ekologickou výchovu. Nesmíme opomenout také „Hasičárnu“, kterou děti rády navštěvují, nádraží, golfové hřiště atd.

V okolí mateřské školy jsou i sportoviště, která můžeme s dětmi využívat. V ZŠ Křimická využíváme hřiště na pozemní hokej, tělocvičny a v rekreačním středisku pak různé průlezkové, houpačky, hřiště.

III. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

1/ **VĚCNÉ VYBAVENÍ ŠKOLY**

Mateřská škola je po celkové rekonstrukci. Plocha tříd odpovídá hygienické normě. Prostorové uspořádání vyhovuje různým skupinovým i individuálním činnostem.

Dětský nábytek je postupně doplňován a obměňován. Běžné hračky jsou ukládány tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je půjčit a zároveň věděly, kam je opět uložit. Složitější hračky určené k výchovně vzdělávacím činnostem, které se využívají jako učební pomůcky, jsou ukládány mimo dosah dětí, ale děti si je mohou na požádání zapůjčit. Hraček i doplňků máme v mateřské škole dostatek, stále je obnovujeme a doplňujeme nové.

V roce 2022 byly doplněny i o digitální hračky a pomůcky v zájmu vzdělávání dětí a seznamování s IT technikami, digitalizací. Všechny třídy mají instalovanou interaktivní tabuli, kterou učitelky využívají při vzdělávání dětí.

Pro výtvarné a pracovní činnosti je škola dostatečně zásobena výtvarným materiálem, který je průběžně doplňován. Škola má vlastní keramickou pec.

V každé třídě je DVD přehrávač, klavír, hudební nástroje, interaktivní tabule, notebook a tablet pro učitelky.

Škola má dostatek pomůcek pro tělesnou výchovu, ať už se jedná o padáky, míče, balanční míče, koloběžky, odstrkovača atd., je dobře vybavena i materiálem pro pracovní výchovu, pomůckami, knihami, hudebninami.

Třídy jsou postupně vybavovány různými didaktickými pomůckami, CD, hračkami. K rozvoji řeči a slovní zásob, matematických představ, tvarů, barev atd. byly zakoupeny nové výchovně vzdělávací pomůcky – Logicko Piccolo – pro děti 5-6 leté a Logicko Primo – pro děti 3-4 leté.

Pravidelně jsou doplňovány knihy a encyklopedie pro děti. Také je pravidelně doplňována učitelská knihovna o nové zajímavé knihy z oblasti předškolní pedagogiky.

Děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě prostorů jednotlivých oddělení. Pravidelně jsou vystavovány práce všech dětí tak, aby je mohly děti mít vždy k dispozici a také, aby je mohli vidět rodiče. Prostory herny dovolují dětem ponechat si rozpracované stavby na místě tak dlouho, jak chtějí.

Do tříd byly zakoupeny čističe vzduchu, které slouží k pohlcování roztoců a prachu a jonizaci vzduchu ve třídách a přidáním terapie-vůní pomáhají zlepšovat dýchání dětí.

Třídy jsou vybaveny novými šatnami a botníky. Každé dítě má své místo označené značkou.

Všechny třídy mají nové povlečení, deky i polštáře plněné perím byly vyměněny za plněné dutým vláknem.

Kuchyňky jsou pravidelně doplňovány novým nádobím. Na každé kuchyňce je k rozvozu jídla připraven nerezový vozík.

Všechny třídy mají v umývárkách věšáky na ručníky a držáky na zubní kelímky, na WC je pravidelně doplňován toaletní papír a vlhké toaletní ubrousky, které jsou dětem vždy k dispozici.

2/ ŽIVOTOSPRÁVA

Abychom se co nejvíce mohli přiblížit podmínkám důvěrného rodinného prostředí, klademe důraz na respektování dítěte, jako individualitu, která má svá přání, zvyky, trápení. V zájmu duševní hygieny dětí střídáme řízené činnosti s činnostmi spontánními, které vycházejí z vlastní aktivity dětí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Snažíme se respektovat individuální biorytmus každého dítěte. Naším cílem je spokojené dítě, které se v mateřské škole cítí bezpečně.

Provoz mateřské školy je od 6.30 do 17.00 hodin.

Děti se scházejí od 6.30 do 7.00 v červené třídě, od 7.00 ve všech třídách. Tři třídy mají provoz do 16.30 hodin (červená, žlutá, zelená). Děti, které ještě ve škole zůstávají po 16.30 hodině, přecházejí do třídy modré, kde je provoz do 17.00 hodin.

modrá	7.00 – 17.00
červená	6.30 – 16.30
zelená	7.00 – 16.30
žlutá	7.00 – 16.30

Děti přicházejí do mateřské školy podle potřeby rodiny, nejdéle do 8.15 hodin – poté se mateřská škola z bezpečnostních důvodů uzamyká. Na jaře byly instalovány elektronické zámky, které si mohou rodiče při příchodu sami, na základě číselného kódu, odemknout a dovést děti samostatně do šatny, kde po převlečení dítěte zazvoní na třídu a osobně předají dítě učitelce.

Děti si vybírají činnosti podle svých zájmů a přání, mají možnost volného pohybu ve všech prostorách třídy. Pokud jsou děti unavené, mohou si dopřát relaxaci podle potřeby v různých didaktických koutcích. Po obědě děti odpočívají – všechny děti alespoň půl hodiny – na lehátku, podle své individuální potřeby. Děti, které mají menší potřebu spánku, si poté mohou zvolit některou z klidových činností podle svého přání tak, aby nerušily spící děti. Předškoláci individuálně pracují s učitelkou. Děti vedeme k ohleduplnosti k ostatním dětem.

Mikroklimatické podmínky školy:

Vytápění mateřské školy je dálkové /Pražská teplárenská/ a teplo ve třídách je možné regulovat dle potřeby. Okna jsou opatřena žaluziemi, aby mohlo být regulováno i sluneční záření do tříd. Ve třídě se řádně větrá.

Pobyt venku

Převážně se uskutečňuje na zahradě školy, nebo vycházkou do okolí školy, případně do lesoparku, k přehradě v Hostivaři apod. Při pobytu venku dbáme na bezpečnost dětí. Snažíme se, aby děti měly dostatek volného pohybu. Doba pobytu venku je zpravidla 2 hodiny dopoledne, odpoledne se řídí dobou odchodu dětí domů. Pobyt venku využíváme ke spontánním činnostem dětí, relaxačním činnostem, sportovním hrám, k poznávání přírody živé i neživé.

Stravování:

Mateřská škola má vlastní školní jídelnu s kapacitou 120 jídel denně. V kuchyni se připravují ranní a odpolední svačiny a oběd. Kuchyně je velmi dobře vybavena. Nechybí nerezové nádobí, stoly, lednice, elektrické trouby, sporák, konvektomat.

V roce 2022 jsme se přihlásili do projektu „**Skutečně zdravá škola**“, který spočívá v tom, že dětem zprostředkováváme pokrmy od ověřených českých dodavatelů, učíme děti jídla připravovat, učíme děti s jídlem neplýtvat, zapojujeme i rodiče a prarodiče tak, abychom děti naučili zdravému životnímu stylu.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Na skladbě jídelníčku se podílejí kuchařky s vedoucí školní jídelny i ředitelka školy. Rodiče jsou o jídelníčku informováni na nástěnkách v jednotlivých třídách a také na internetových stránkách školy. Příprava jídel se řídí hygienickými předpisy, jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů.

Vedoucí školní jídelny pravidelně měsíčně kontroluje spotřební koš. Snažíme se, aby se děti, které nově přicházejí do mateřské školy, seznamovaly nenásilnou formou /ochutnáním/ s novými pokrmy. Dbáme na to, aby v jídelníčku byly zastoupeny dostatečně zelenina, ovoce a mléčné výrobky, luštěniny a ryby.

Mezi jednotlivými pokrmy dodržujeme vhodné intervaly, časový odstup by neměl přesáhnout 3 hodiny. Jídlo se dováží do tříd spojovací chodbou do kuchyněk, odkud je dětem servírováno. Děti si samy jídlo odnášejí ke stolu, množství jídla si samy volí. Mladším dětem jídlo přinášejí starší děti, nebo učitelka. Děti si samy prostírají, obsluhují se a odnášejí použité nádobí zpět na připravený vozík. I mladší děti používají příbor – učí se jej používat.

Děti do jídla nenutíme, ale nabízíme nová jídla alespoň k ochutnání.

Během celého dne se mohou děti kdykoliv napít – na vozíku ve třídě je vždy připravena konvice s pitím /čaj, šťáva, džus, vždy čistá a čerstvá voda/ a hrnečky. Děti se při pití samostatně obsluhují, mladším dětem pomáhají nalít pití starší děti.

Děti vedeme k dodržování společenských pravidel a esteticky upravenému prostředí při stolování

3/ PSYCHOCOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají je uspokojovat, aby se děti i dospělí v naší mateřské škole cítili dobře a bezpečně.

Dětem je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností během dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.

Všechny děti v naší škole mají stejná práva, stejné možnosti, ale i povinnosti. Nikdo zde není znevýhodňován, nebo naopak. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, ani neurotizovány spěchem a chvatem.

Spojování dětí s jinou třídou využíváme pouze v nutných případech.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená nezbytnou mírou omezení, která vyplývá z nezbytnosti dodržovat potřebný řád. Děti si samy stanovují pravidla soužití v kolektivu a dbají na jejich dodržování. Postupně se snažíme ustupovat od nezdravého soutěžení dětí. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemnou pomoc. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná a navozuje vztah důvěry a spolupráce.

Nově přichozím dětem umožňujeme adaptaci v kolektivu třídy tak dlouho, jak potřebují. Svým vystupováním a chováním se snažíme navozovat situace, kdy v nás dítě získává důvěru a pozitivní vzor chování.

Děti předem seznamujeme s programem činností. K dosažení cílů využíváme pozitivní motivaci a adresné hodnocení. Děti mají možnost ovlivnit program dne svými náměty, přáními.

Děti mají dostatek času na spontánní činnosti. Důležitým momentem dne je volná hra dětí, které přikládáme velkou váhu. Zde pozorujeme a působíme tak, aby se utvořil dobrý kolektiv dětí, které se vzájemně respektují a kde jsou všichni ochotné si pomáhat.

Aktivitty mohou děti dokončit podle svého vlastního tempa, není na ně vyvíjen žádný tlak, činnosti lze dokončovat i v dalších dnech. Děti, které jsou rychlejší, se mohou zabývat něčím jiným, dle vlastního uvážení. Děti do činností nenutíme, dopřejeme dítěti být pouze pozorovatelem.

Naším cílem je vytvořit ve třídách kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi, rádi si pomáhají, ale také respektují daná pravidla.

4/ REŽIM DNE

režim dne

6:30 – 8:15 hod.	spontánní činnosti (námětové, konstruktivní, didaktické, pracovní, hudební, výtvarné atd.), individuální, skupinová i frontální práce s dětmi,
8:15 – 8:45 hod.	pohybové aktivity
8:45 – 9:15 hod.	hygiena, svačina
9:15 – 9:45 hod.	řízené činnosti
9:45 – 11:45 hod.	pobyt venku
11:45 – 12:15 hod.	hygiena, oběd, příprava na odpolední odpočinek
12:15 – 12:45 hod.	vyzvedávání dětí
12:15 – 14:00 hod.	odpočinek dětí dle jejich individuální potřeby, klidové aktivity
14:00 – 14:30 hod.	hygiena, odpolední svačina
14:30 – 17:00 hod.	spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti rozcházení dětí spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti

Režim dne vychází ze spontánního střídání řízených a volných činností, kdy volné a řízené činnosti jsou v rovnováze. Denní řád umožňuje reagovat na aktuální potřeby, přání a zájmy dětí. Určující jsou pouze zásady hygieny – dodržování doporučených intervalů mezi jídly a délka pobytu dětí venku. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby podněcovaly děti k vlastní iniciativě a experimentování, aby se aktivně zapojovaly do činností. Plánování vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje jejich individuálním potřebám.

Scházení a volná hra dětí

Po příchodu do mateřské školy se děti přezouvají v přední části šatny z bot do bačkor, sandálků, které jsou určeny pouze do tříd a dále přecházejí do šatny, kde má každé dítě svou značku a textilní kapsář na své věci. V šatně se děti převlékají do pohodlného oděvu s přihlédnutím k teplotě ve třídě.

Dětem je dopřán čas na výběr hraček, činností, kamarádů, nespícháme na děti, nenutíme ho do činností, o které nemá zájem. Volnou hru dětí učitelka sleduje, nezasahuje do ní, pouze pokud je dětmi požádána o účast ve hře, doplnění pomůcek nebo materiálu. Učitelka sleduje rozvíjení hry, spolupráci dětí, řešení konfliktů atd. Čas ranních her může učitelka využít také k individuální práci s dětmi, u nichž je tento individuální přístup žádoucí a učitelka si o ní vede záznam.

Děti mohou používat WC podle svých potřeb – na malé děti učitelka, nebo asistentka, dohlédne. Děti se učí používat toaletní papír, pustit vodu, namydřit si ruce, utřít si ruce ručníkem, používat kapesník. Dětem je zajištěno potřebné zázemí a soukromí ve všech prostorách oddělení včetně WC.

Dobu před podáváním svačiny využíváme k pohybové aktivitě – zdravotně preventivní chvilka, motivované cvičení, pohybové hry, cvičení na míčích, hudebně-pohybovou chvilku atd.

Dopolední svačina

Děti jsou vedeny k samostatnosti a kultuře při stolování. Děti si mohou určit velikost porce /chleba, rohlík, houska/. Malé děti se učí držet krajíc, housku a pít z hrnku nebo skleničky. Děti do jídla nenutíme, měly by alespoň jídlo ochutnat /dětí většinou nejsou z domova zvyklé na pomazánky/. Děti mají dostatek pití, vždy doléváme podle potřeby dětí. I zde vedeme děti k poznávání nových druhů nápojů – bílá káva, kakao, ochucené mléko, zakysaný nápoj/, se kterými se doma nesetkávají.

Řízené aktivity

Tyto aktivity směřují k plnění cílů „Školního vzdělávacího programu“, který je rozpracován do jednotlivých bloků a témat a jsou realizovány podle týdenních plánů každé třídy. Tyto aktivity plníme ve třídách i venku na zahradě, lesoparku apod.

Školní vzdělávací program vede k získání požadovaných kompetencí dítěte – školní zralosti. Přehled o činnostech dětí prezentují učitelky na výstavkách prací, přehledem naučených písní, říkadel, básní – texty uvádíme na nástěnkách. Jednotlivá témata a bloky prezentujeme také na internetových stránkách školy.

Všechny výtvarné práce jsou shromažďovány do desek dětí – tvoří portfolio dítěte. Děti si tyto práce odnášejí na konci školního roku domů.

Pobyt venku

Naší snahou je přesunout co nejvíce hlavní činnosti ven a tím zvýšit podíl času pobytu venku. Při pobytu dětí venku střídáme volné a řízené činnosti – s převahou volných činností – na zahradě školy, na hřištích nebo na vycházkách. Děti se na pobyt venku převlékají do vhodného a pohodlného oděvu, který nebrání pohybu dětí a odpovídá povětrnostním podmínkám a délce pobytu venku. Děti se převlékají samostatně podle zručnosti, v případě potřeby pomáhá s oblékáním učitelka. Naším cílem je dosáhnout úplnou samostatnost dětí.

V teplých dnech je vhodné, aby měly děti v šatně sluneční brýle, klobouk, čepici.

Děti chodí ven i když je mokro, nebo lehce mží. Je proto nutné mít po celý rok v mateřské škole pláštěnku a holinky, v chladných dnech svetr nebo mikinu navíc. Pevné, správně velké boty/ani malé, ani velké/, v zimě pak teplé, nepromokavé boty.

Při pobytu na zahradě mohou děti volně využívat celou plochu zahrady za předpokladu dodržování pravidel bezpečnosti při pobytu venku.

Při vycházkách do okolí MŠ se děti učí chodit v zástupu ve dvojicích, seznamují se s pravidly silničního provozu, pravidly pro přechod pro chodce, semafor, používání bezpečnostní vesty.

Oběd

Jídlo dětem nandává kuchařka, nebo učitelka. Děti si mohou určit velikost porce. Postupně jsou děti vedeny k úklidu použitého nádobí na připravený vozík, shrnutí zbytků do připravené misky, uklizení skleničky, příborů. Zde se děti nejvíce setkávají s novými jídly – nenutíme děti do jídla, ale alespoň jídlo ochutnat.

Odpočinek

Děti odpočívají na lehátkách při čtené pohádce, relaxační hudbě. Děti s menší potřebou spánku odpočívají alespoň 30 minut, pak si mohou vybrat některou z klidových činností /prohlížení knih, kreslení, omalovánky atd./. Předškoláci pracují s učitelkou. Učitelky respektují délku spánku dětí – necháme děti dospat. Po spánku se děti učí si ustlat a uklidit lůžkoviny. Použití WC je možné kdykoliv, podle potřeby dětí.

Odpolední svačina

Podává se v době od 14.150 hodin – organizace je stejná, jako při ranní svačině.

Odpolední hry a činnosti, rozcházení

Volné hry dětí podle výběru a přání dětí. V této době si děti mohou dokončit práci, kterou nestihly udělat dopoledne. Učitelky využívají odpolední činnosti také k individuální práci s dětmi, které tuto péči vyžadují. Jsou organizovány zájmové kroužky.

Odvádění dětí z mateřské školy

Děti z mateřské školy odvádí zákonný zástupce dítěte, nebo zákonným zástupcem pověřená osoba na základě písemného pověření.

Odchod dětí z mateřské školy

Je třeba, aby si zákonní zástupci načasovali vyzvedávání dítěte tak, aby ho nestresovali spěchem a nervozitou. Nejdéle 10 minut před koncem pracovní doby jednotlivé třídy, kde provoz končí. V 17.00 se škola zamyká.

5/ ŘÍZENÍ ŠKOLY

Všichni zaměstnanci mateřské školy tvoří jednotný tým, který se vzájemně doplňuje a ve všech ohledech je dětem dobrým příkladem. Pedagogové, ale i provozní zaměstnanci, se chovají a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Všichni pedagogové se dále vzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují svědomitě a aktivně. Podle svých potřeb a potřeb školy mají učitelky možnost výběru témat přednášek, o které se profesně zajímají v rámci DVPP. O vzdělávacích akcích jsou pravidelně informovány ředitelkou školy, která je na akce vysílá. Věnují se samostudiu odborné literatury, odborných časopisů, metodik atd.

Pokud je nabídka dalšího vzdělávání pedagogů z PF UK využíváme i tuto možnost ke zvyšování kvalifikace a odborného růstu. Většina zaměstnanců, kteří pracují v naší škole na pozici pedagoga, má předepsané pedagogické vzdělání, kdo jej nemá si ho doplňuje studiem na Pedagogické škole Futurum.

Ředitelka školy podporuje profesionalitu pracovního týmu, sleduje udržení dosažené úrovně, další růst profesních kompetencí všech pedagogů včetně svojí osoby a vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání.

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Jsou organizovány tak, aby se učitelky co nejvíce překrývaly při náročných činnostech – řízené činnosti, pobyt venku, oběd, příprava na odpočinek, výlety atd.

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení. Povinnosti a práva zaměstnanců jsou jasně vymezeny v Organizačním řádu školy. Je vytvořen funkční informační systém školy, kde se zaměstnanci dozvídají nové skutečnosti, informace a požadavky.

Ředitelka ve spolupráci se zástupkyní průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, odborně je vede a pozitivně motivuje a podporuje vzájemnou spolupráci.

Pedagogové respektují potřeby dětí obecné, vývojové a individuální, reagují na ně a napomáhají dětem při jejich uspokojování. Zároveň usilují o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči, vedou s rodiči průběžný dialog o dítěti a jeho prospívání, rozvoji a učení. Umožňují rodičům účastnit se aktivně činností školy.

Specializované služby /logopedie, rehabilitace atd./, ke kterým není předškolní pedagog sám dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky /logoped, dětský lékař, psycholog atd./.

Naše škola ve směru k veřejnosti vystupuje jako jeden tým, jehož cílem je spokojené dítě, které se v mateřské škole cítí spokojeně a bezpečně, má důvěru k učitelkám i ostatním zaměstnancům školy.

6/ SPOLUPRÁCE S RODIČI, SE ZÁKLADNÍ ŠKOLOU

Zákonní zástupci (dále jen rodiče) i učitelé jsou rovnocennými partnery se společným cílem:

- Vychovávat dítě v bezpečném prostředí.
- Respektovat jeho individualitu a samostatnost.
- Vytvářet podmínky pro vyvážený vývoj dítěte, potřebné k osvojení základů klíčových kompetencí.

Umožňujeme rodičům vstupovat do dění naší mateřské školy, mohou vyslovit své názory, nápady, aby mohli uplatnit svou profesi, individualitu. Vítáme pomoc rodičů při pořádání různých akcí školy a aktivit. Naše mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Snažíme se, aby mezi pedagogy a rodiči panovala důvěra a otevřenost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce je vedena na základě partnerství. Učitelka respektuje názory rodičů, v jednání s rodiči vystupuje profesionálně, maximálně taktně. Pravidelně informujeme rodiče o prospěchu dětí, o jejich individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Společně s rodiči se domlouváme na společném postupu při výchově a vzdělávání.

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje formou nástěnek, webových stránek, facebookových stránek. Mohou se spolupodílet na plánování programu školy, programu své třídy.

V roce 2021 byla v MŠ zavedena mobilní aplikace „[Twigsee – školka v kapse](#)“, kterou využíváme k evidenci docházky dětí, ke komunikaci s rodiči, k prezentování denních činností formou krátkého textu i s fotografiemi. Tato aplikace se nám velmi dobře osvědčila i v době Covidu, kde jsme během chvilky mohli informovat rodiče o nastalých skutečnostech. Učitelky mají okamžitý přehled o dítěti, jeho potřebách, nebo i zdravotním stavu, pokud je potřeba. Rodiče naopak mohou rychle informovat učitelky o nových skutečnostech a přihlašovat, nebo odhlašovat dítě z docházky, sledovat aktuální dění ve třídě.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených vnitřních záležitostech rodiny. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží

se jim porozumět a vyhovět. O dětech vedou diagnostické zápisy potřebné ke své odborné práci.

V zájmu přípravy dětí předškolního věku na usnadnění přechodu do základní školy, spolupracuje mateřská škola se Základní školou Křimická. Iniciativa vychází od učitelek mateřské školy, kdy zveme ke společným setkáním učitelky prvních tříd ZŠ.

Učitelky, konzultují s učitelkami ZŠ připravenost dětí na vstup do ZŠ, zpětně si ověřují úspěšnost dětí v prvních třídách. Děti z MŠ jsou zvány k návštěvě základní školy, mohou si prohlédnout třídy, jídelnu, oddělení družiny, šatny, tělocvičnu. Dále se děti přímo účastní vyučovací hodiny, kdy jsou aktivně zapojovány do činnosti žáků. Děti ze ZŠ se naopak mohou přijít podívat do MŠ, pohrát si, zaspívat apod.

Spolupráce se zřizovatelem je na vysoké úrovni. Zřizovatel se pravidelně zajímá o chod školy, pomáhá zajišťovat dobré podmínky, které mají význam pro fungování a chod školy, zejména v oblasti ekonomické. Mateřská škola spolupracuje s obcí podle platných právních norem – přijímací řízení, provozní doba mateřské školy, doba prázdnin atd.

III. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Děti se do mateřské školy přijímají podle **Kritérií přijímání**, která jsou každoročně stanovena ve spolupráci a souhlasem zřizovatele – MČ Praha 15.

Děti se přijímají podle těchto pravidel:

- Děti ze spádové oblasti, trvalé bydliště Praha 15 (nájemní smlouva není brána jako platné trvalé bydliště)
- Děti ze spádové oblasti předškolního věku s povinnou docházkou, a děti s odkladem školní docházky
- Děti ze spádové oblasti podle věku od nejstaršího

V posledních letech, vzhledem k tomu, že je kolem mateřské školy nová výstavba obytných domů, je zájem o místa v mateřské škole vyšší, než je její kapacita.

Na začátku školního roku přicházejí do již stálých tříd nové děti, které tvoří menšinu v již zaběhnutém kolektivu. Tyto děti se s pomocí nových kamarádů rychleji začlení mezi ostatní, snáze pochopí pravidla, která ve třídě děti dodržují. Nové děti přijímají pokyny od zkušenějších dětí lépe, než od učitelky. Děti, které mají ostych před dospělou osobou /učitelkou/ vyřizují pravidla své potřeby přes děti starší.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Pro všechny třídy je jasně daná doba příchodu do mateřské školy, čas na svačiny, čas na oběd, na odpočinek dětí a rozcházení dětí domů. Tento pravidelný řád, který se denně opakuje, přináší dětem pocit bezpečí a jistoty.

Škola má vytvořený Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP), který vychází z Rámcového programu a individuálních zvláštností a potřeb mateřské školy. Sestává

z jednotlivých tematických bloků, které jsou vytvořeny na základě střídání ročních dob, tradic a svátků.

Jednotlivé třídy mají také svá specifika. Učitelky mají v každé třídě jiný styl práce, který ostatní kolegyně respektují a nezasahují do něj. Přístupy k dětem jsou však stejné ve všech třídách. Zaměření tříd je také rozdílné, je zde patrný zájem učitelek o určitou oblast vzdělávání.

Každá třída má vypracován svůj Třídní vzdělávací program, který navazuje na požadavky a pravidla ŠVP. Odráží se v něm charakteristika složení dětské skupiny, specifika dětí, podmínky třídy, podmínky školy.

Ve své práci upřednostňujeme metody prožitkového a kooperativního učení hrou, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí, podporující dětskou představivost, zvědavost. Dětem poskytujeme dostatek prostoru pro vlastní spontánní aktivity. Vzdělávání probíhá v integrovaných blocích, jejichž obsah vychází ze života dítěte, je pro děti zajímavý. Neoddělujeme od sebe jednotlivé výchovně vzdělávací činnosti, ale tyto činnosti se vzájemně prolínají. Připravujeme dětem vhodné činnosti, prostředí, dostatek pomůcek a nabízíme dětem příležitosti k poznávání tak, aby postupně mohly porozumět samy sobě i všemu kolem sebe.

IV.

V. „PRAVIDLA SOUŽITÍ“

- 1/ *Neodcházej ze třídy bez domluvy s učitelkou*
- 2/ *Neběhej ve třídě mezi stolečky*
- 3/ *Dodržuj hygienu*
- 4/ *Dávej věci na své místo*
- 5/ *Nenič věci, práci a úsilí jiných*
- 6/ *Dokonči započatou práci*
- 7/ *Nekřič, nepoužívej nevhodná slova*
- 8/ *Požádej o pomoc, poděkuj*
- 9/ *Neubližuj ostatním, ale pomoz, je-li třeba*
- 10/ *Neber ostatním věci, ale domluv si střídání, při neshodě vyjednávej*

V. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Hrajeme si a poznáváme svět“

Filozofie školy:

Chceme, aby naše mateřská školka byla místem šťastného dětství, kde se všichni cítí dobře a bezpečně. Předškolní vzdělávání má usnadňovat dítěti jeho další vzdělávání i životní cestu. Chceme, aby se děti naučily dávat si věci do souvislostí, orientovat se v běžných životních situacích a přirozeně je zvládat. Je v našem zájmu, aby děti pochopily důležitost ochrany přírody a její sepětí se životem. Vytváříme pro děti tvůrčí a přátelské prostředí.

Vize

Dítě, které odchází z mateřské školy, je jedinečná osobnost, která si váží sama sebe. Fyzicky, psychicky i sociálně samostatný jedinec, připravený na vstup do základní školy. Jedinec, který chápe důležitost ochrany přírody v zájmu udržitelnosti rozvoje. Jedinec, který respektuje pravidla společenského chování, umí si vytvořit vlastní názor, a dokáže ho i obhájit.

Náš ŠVP upřednostňuje každodenní dostatek přirozených pohybových činností ve třídě i na školní zahradě, spontánní hru dětí, hry a činnosti podporující tvořivost, představivost a fantazii, tvořivou atmosféru, manipulaci s didaktickým, výtvarným materiálem před jednostranně zaměřenými hračkami. Možnost experimentování, podporu zvědavosti a touhy dětí poznávat a učit se vlastní zkušeností.

Cíle ŠVP

Naším cílem je, aby dítě před vstupem do základní školy

- ovládalo běžné způsoby pohybu v různém prostředí, dbalo na bezpečnost svoji i druhých, v případě nebezpečí vědělo, jak se nejvhodněji zachovat
- umělo správně zacházet s běžnými předměty, náradím a náčiním, zvládlo jednoduché pracovní úkony
- dokázalo přirozeně a gramaticky správně komunikovat se svým okolím, sdělovat svůj názor, formulovat otázku, smysluplně odpovídat na položené otázky
- umělo bez ostychu vyprávět vymyšlený příběh, pohádku, básničku, zazpívat písničku, využívat modulaci hlasu
- dokázalo řešit jednoduché problémy jak myšlenkové, tak i praktické, nebálo se udělat chybu, nenechávalo se odradit dílčím neúspěchem
- umělo spolupracovat s ostatními, dokázalo uzavírat kompromisy, dokázalo dodržovat pravidla
- dodržovalo přiměřená pravidla společenského chování ve styku s dětmi i dospělými
- mělo by umět vyjádřit svou představu, zážitek prostřednictvím pohybových, hudebních, výtvarných a dramatických činností
- mělo by mít povědomí o významu životního prostředí a pomáhalo pečovat a své okolí

Struktura vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah je uspořádán do jednotlivých témat, která na sebe navazují. Vzdělávací bloky obsahují charakteristiku a záměr vzdělávacího bloku, očekávané výstupy.

Pedagogové jednotlivých tříd zpracovávají jednotlivá témata do časově kratších, tematicky ucelených částí, které jsou společné pro všechny třídy. Podle zájmu dětí si mohou učitelky téma upravit, mohou s ním pracovat tak dlouho, dokud o něj děti jeví zájem. Jednotlivá témata jsou nastavena tak, aby si učitelky mohly vybrat téma odpovídající ročnímu období, i potřebám a podmínkám třídy, nebo spontánně vzniklým situacím.

K rozpracování jednotlivých témat používají učitelky stručný přehled plánovaných činností, nebo myšlenkovou mapu. Společný styl pro celou školu není předepsán.

FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Formy vzdělávání jsou založeny na složení třídy, na zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Vzdělávací činnost je zpracovaná do krátkodobých projektů / plánů/:

Je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnosti dětí. Probouzí v dětech aktivní zájem a chuť dívat se okolo sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže.

Nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

Program školy respektuje hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost

Program školy obsahuje všech pět povinných interakčních oblastí, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání, učení, dílčí cíle i dosažené kompetence, které na sebe navazují a doplňují se.

VI. Vzdělávací oblasti

1/ Dítě a jeho tělo – oblast biologická:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjení pohybové a manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést ke zdravým životním postojům

2/ Dítě a jeho psychika – oblast psychologická:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč, jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření

3/ Dítě a ten druhý – oblast interpersonální:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- vytvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů

4/ Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojovat si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody

5/ Dítě a svět – oblast environmentální:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte /člověka/ k životnímu prostředí

VII. TÉMATA PROJEKTU

1. BLOK – PODZIM

Září – adaptace

Kdo přišel do školky
Mám nové kamarády

Říjen

Na zahrádce
V lese
Na poli
Podzim čaruje

Listopad

Když padá listí
Co umí vítr a dešť
Příroda jde spát
Z pohádky do pohádky

Na začátku roku přichází do každé třídy mateřské školy přibližně 1/3 nových dětí. Vstupují do neznámého prostředí, mezi neznámé děti, mnozí se poprvé musí odloučit od rodičů. Děti v novém prostředí od dospělých očekávají oporu, laskavé přijetí, pozornost a od dětí očekávají vstřícnost a kladné přijetí. Vstupem do kolektivu dětí se od nich požaduje, aby podřídily své chování pravidlům, která ve třídě platí a jsou ostatními dětmi respektována. Nové děti se musí naučit vycházet s ostatními dětmi, jednat samostatněji, podílet se plnění společných úkolů, přizpůsobit se režimu třídy.

Pro děti, které v docházce do mateřské školy pokračují, je situace také náročná. Prostor třídy i učitelky a pravidla chování znají, ale do „zaběhnutého“ kolektivu jim vstupují nové děti, které pravidla hry zatím neznají a porušují je a narušují denní zaběhnutý režim dne. Do třídy přinášejí nová pravidla, jiný způsob hry a chování. Děti musí začít bránit svoji pozici ve třídě a pravidla. Jsou v pozici „toho staršího“, zkušenějšího, který umí poradit, ukázat a vysvětlit.

V této situaci má heterogenní třída mateřské školy jedinečnou roli. Děti získávají pro svůj život základy kompetencí k řešení problémů, schopnost komunikovat s ostatními, dokázat se prosadit ve skupině, ale také pomoci druhému, ustoupit, podříditi se, vyjednávat a dohodnout se.

Děti předškolního věku se učí dodržovat náročnější pravidla a režim, jsou na ně kladeny vyšší nároky než na ostatní děti, samozřejmě s ohledem na jejich možnosti a dovednosti.

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti
- rozvoj komunikačních schopností
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj schopností žít ve společnosti ostatních lidí – spolupracovat, spolupodílet se
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních /vnímání, naslouchání, porozumění/ i produktivních / výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování/
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj kooperativních dovedností, spolupracovat s ostatními ve skupině
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- uvědomění si vlastního těla, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj představivosti a fantazie
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

Předpokládané kompetence

Po ukončení vzdělávacího bloku budou děti umět:

- navazovat kontakt se zaměstnanci školy a s jinými dětmi, při komunikaci uplatňovat základní společenská pravidla /pozdravit, odpovědět na dotaz, požádat, poděkovat/
- respektovat pravidla soužití, která si děti s učitelkami ve třídě společně stanovily
- bezpečně se orientovat v prostředí školy
- poznat a pojmenovat hračky a činnosti ve třídě i na zahradě školy
- přizpůsobit se společnému programu ve třídě, začlenit se do skupiny dětí, spolupracovat s nimi ve hře a činnostech
- z oblasti sebeobsluhy a kulturně hygienických návyků: samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, uložit si věci na své místo, umývat si ruce před jídlem a po jídle, po použití WC, správně a dle potřeby používat kapesník
- zacházet s výtvarným a pracovním materiálem a pomůckami, samostatně si vše připravit a po ukončení činnosti uklidit na určené místo
- při pracovních činnostech pracovat podle pokynů a instrukcí
- orientovat se v prostoru a pohybovat se ve skupině dětí, napodobit pohyb podle vzoru a dodržovat pravidla u pohybových her
- přednést samostatně báseň, říkadlo, umět reprodukovat pohádku
- zvládat jednoduché pracovní činnosti při úklidu školní zahrady /hrabání listí, sběr kamenů aj./
- vysvětlit poznatky z okruhu podzimní přírody, vyjádřit svůj názor /počasí, změny v přírodě vzhledem k živočichům a rostlinám/
- poznat a pojmenovat druhy ovoce a zeleniny, některé stromy na školní zahradě
- rozlišit strom jehličnatý a listnatý, pojmenovat některá lesní zvířata a ptáky, pojmenovat lesní plody

2. BLOK – ZIMA

Prosinec

Jak to bylo s Mikulášem
Brzy budou Vánoce
Těšíme se na Ježíška

Leden

Tři králové
Zimní sporty a hry
Zima čaruje
Země, kde je stále zima

Únor

Moje tělo a zdraví
Hádej, čím jsem
Masopust

Na konci listopadu již většina dětí zvládá pobyt v mateřské škole, orientuje se v prostředí školy, zná své kamarády, dokáže se přizpůsobit dennímu režimu a činností, přiměřeně svému věku ovládá sebeobsahu. Pracovní postupy, které se často opakují, umožňují vykonávat činnosti v rychlejším tempu a s menším úsilím než na počátku školního roku.

V tomto období dochází ke zkvalitnění komunikace mezi rodiči a učitelkami. Učitelky se častěji obrazejí na rodiče s prosbou o pomoc, rodiče mají k učitelkám větší důvěru, která je nezbytná pro společné projednávání vzdělávacích výsledků dětí. V této době se plně věnujeme aktivitám, které patří k času vánočních svátků.

dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat, rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj interaktivních schopností ve skupinových hrách
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
- vytvoření reálných životních návyků
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení
- rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj schopnosti projevat se autenticky
- pozorování okolní přírody
- vytváření zdravých postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, poznávání sebe sama, získávání sebevědomí
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného socio kulturního prostředí
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Předpokládané kompetence

Po ukončení vzdělávacího bloku budou děti umět:

- bezpečně se pohybovat na sněhu a ledu, aby neohrožovaly zdraví své ani zdraví druhých dětí
- poznat a pojmenovat zimní sporty, sportovní potřeby, vědět, proč se používají ve sportu ochranné pomůcky

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit, dokázat říci „ne“ v nebezpečných situacích /vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, jak se nebezpečným situacím vyhnout/
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů charakteristické vůně, chutě, zvuky, tvary a materiál
- přednést a zazpívat z paměti správně text písní a básní s vánoční tematikou před veřejností, ve skupině i sólově, umět se vhodně chovat
- zahrát doprovod k jednoduché písni na rytmický hudební nástroj
- zachytit skutečnost ze svého okolí pomocí různých výtvarných technik
- správně vyslovovat, ovládat tempo i intonaci řeči
- sledovat děj příběhu, zachytit hlavní myšlenku a sdělit ji ve správných větách
- sluchově rozlišit slabiky na začátku slova, na konci slova, rozložit slovo na slabiky a vytvořit jednoduchý rým
- poznat napsané jméno a umět ho sledovat zleva doprava, pomáhat si prstem
- provádět jednoduché pokusy
- záměrně se soustředit na činnosti a udržet pozornost
- porovnávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, postřehnout chybu, orientovat se v číselné řadě do deseti, poznat více, méně, stejně, první, poslední
- vyřešit jednoduchý problém, úkol, situaci v terénu i na pracovních listech
- umět vyjednávat a pracovat se skupině

3. BLOK- JARO

Březen

Když jaro zaťuká
Kniha, přítel člověka
Velikonoce

Duben

Půjdu do školy
Zvířata a jejich mláďata
Pozor červená!
Čarodějnice

květen

Sportem ku zdraví
Můj domov
Má vlast
Děti celého světa

Denní režim, pravidelné rituály ve třídách již děti zvládají, zpravidla jsou známa a jsou respektovány specifické potřeby dětí, rodiny i školy, Upevňuje se vzájemná spolupráce. U nastávajících předškoláků zvyšujeme nároky na samostatnost, zodpovědnost, méně tolerujeme nepozornost, nedbalost či vyhýbání se povinností a důsledně vyžadujeme plnění přiměřených úkolů, kterými děti pověřujeme.

V tomto období přenášíme vzdělávací aktivity více do prostředí školní zahrady. Nejde pouze o hry pohybové, ale zařazujeme i přímé pozorování, pokusy, zkoumání, výtvarné i pěvecké činnosti. Preferujeme přímý kontakt s přírodou, kdy můžeme pozorovat a poznávat květiny, stromy, hmyz, ptáky tak, jak skutečně v přírodě vypadají, nikoliv pouze na obrázku.

dílčí vzdělávací cíle:

- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj dovedností receptivních / vnímání, naslouchání, porozumění/
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj kooperativních dovedností ve skupinách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při vytváření zdravého a bezpečného prostředí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému dítěti i ke zvířatům
- vyjádření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině
- ochrana osobního bezpečí a soukromí i ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat, rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou

Předpokládané kompetence

Po ukončení vzdělávacího bloku budou děti umět:

- zachovávat správné držení těla, koordinovat lokomoci a další pohyby těla
- umět se pohybovat v zástupu, ve dvojicích, trojicích i s použitím sportovního náčiní
- vybíhat na znamení z dané mety, uběhnout závod na 50 m, zvládnout pravidla při soutěžení
- zpívat samostatně i ve skupině
- rozlišit tanec, pochod, ukolébavku, hudbu veselou, smutnou, slavnostní
- poznat a pojmenovat hudební nástroje
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- popsati situaci podle obrázku, i skutečnou

- znázornit charakteristické rysy lidské postavy, pohádkové postavy /výtvarně, dramaticky/
- znázornit charakteristické znaky zvířat /výtvarně i dramaticky/
- soustředěně poslouchat hudbu, text
- samostatně plnit náročnější úkol

4. BLOK - LÉTO

Červen

Chráníme svět kolem nás
Magický vesmír
Cestujeme

Denní režim je již zaběhnutý, specifické potřeby dětí jsou známy, jsou vytvořeny kamarádké vztahy mezi dětmi. Vzájemná spolupráce mezi rodiči a školou je založena na vzájemné důvěře a partnerském vztahu. U budoucích školáků jsou zvyšovány nároky na samostatnost, zodpovědnost a pečlivost při plnění jednotlivých úkolů.

Toto období je charakteristické přípravou programu na rozloučení se se školáky, tzv.: „Pasování“, výlety za poznáváním historie i současnosti Prahy a okolí.

Činnosti jsou situovány převážně ven, na školní zahradu, do lesoparku nebo k Hostivařské přehradě, kde mohou děti přímo pozorovat přírodu – hmyz, květiny, stromy, život u vody, tak jak ve skutečnosti vypadá. Dětem je umožněn přímý kontakt s přírodou živou i neživou a výchova je cílena na péči o životní prostředí.

dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- vyjádření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti atd.
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání jiných kultur, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Předpokládané kompetence

Po ukončení vzdělávacího bloku budou děti umět:

- umět se pohybovat v zástupu, ve dvojicích, ve skupině
- správně dýchat při řeči, zpěvu a pohybových činnostech
- sladit pohyb s hudbou, rytmem a zpěvem
- zpívat samostatně i sólově
- pohotově reagovat na dirigentská gesta

- pojmenovat části těla, některé orgány a znát jejich funkce
  - mít povědomí o narození, růstu těla a jeho proměnách
  - vyjadřovat se samostatně, gramaticky správně
  - soustředěně poslouchat hudbu, četbu, prohlížet si knihy, chápat slovní vtip a humor
  - poznat některá písmena a číslice
  - rozlišovat charakteristické rysy předmětů, jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi
  - znázornit dramaticky i výtvarně náladu prostředí a složitější dějové situace
  - rozvrhnout děj na ploše, malovat pozadí, volit vhodnou sílu štětce, volit barvu podle nálady na obrázku
  - vymodelovat lidské i zvířecí tělo s detaily, v různých pozicích a v pohybu
  - rozhodnout o svých činnostech
  - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi i dospělými
  - v případě potřeby požádat druhého o pomoc, uvědomovat si své možnosti
  - obhajovat svůj názor a postoj ale současně respektovat názor a postoj druhého
  - přiměřeně ovládat své city
  - chovat se zdvořile, vědět, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat
  - dodržovat dohodnutá pravidla, vážit si práce a úsilí druhých
  - samostatně splnit i náročnější úkol, umět si zhodnotit výsledky vlastního jednání
  - vyhledávat, pojmenovat a vysvětlit běžné změny a dění v letní přírodě, roční období
  - dbát o čistotu ve svém okolí, nakládat vhodným způsobem s odpady – třídění odpadu
  - starat se o rostliny, chránit přírodu
  - s pomocí obrázků, globu, mapy reprodukovat poskytnuté informace o různých zemích, národech, o planetě Zemi, vesmíru apod.
-
- chovat se zdvořile, vědět, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat
  - dodržovat dohodnutá pravidla, vážit si práce a úsilí druhých
  - samostatně splnit i náročnější úkol, umět si zhodnotit výsledky vlastního jednání
  - vyhledávat, pojmenovat a vysvětlit běžné změny a dění v letní přírodě, roční období
  - dbát o čistotu ve svém okolí, nakládat vhodným způsobem s odpady – třídění odpadu
  - starat se o rostliny, chránit přírodu
  - s pomocí obrázků, globu, mapy reprodukovat poskytnuté informace o různých zemích, národech, o planetě Zemi, vesmíru apod.

VIII. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Od 1. 9. 2016 vstoupila v platnost vyhláška č. 27/2016 Sb., která upravuje podmínky společného vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Mateřská škola je povinna zajistit pro děti v mateřské škole takové podmínky pro jejich vzdělávání, které reflektují možnosti dětí, jejich potřeby vzhledem k věku; rozvíjejí a podporují výchovu dětí, respektují míru nadání i dopady zdravotního stavu do jejich přípravy na školu. Zahrnuje intervence na podporu oslabených dovedností dítěte, podporuje rozvoj praktických činností; podporuje děti nadané a mimořádně nadané.

Podpurná opatření I. stupně (PO I.) realizuje mateřská škola bez souhlasu zákonného zástupce a zpracovává jednoduchý a strukturovaný plán pedagogické podpory (dále PLPP) v pedagogické diagnostice dítěte. Pokud rodiče nespolupracují nebo učitelka shledala nutnost podrobněji rozpracovat plány podpory, poté vypracovává PLPP viz příloha.

Učitelka v PLPP nastavuje pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytuje jí zpětnou vazbu a přihlíží k věku dítěte a k možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte.

Učitelka organizuje výuku tak, aby zohlednila postavení dítěte ve skupině, ve vztahu k jeho specifickým potřebám.

Podpůrná opatření II. – V. stupně – vedení postupuje v souladu s § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.: Pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP nebyla dostačující, škola požádá zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit PO vyšších stupňů;

Na základě doporučení odborníka pak škola zpracovává individuální vzdělávací plán IVP.

Na základě spolupráce s odborníky se snažíme volit vhodné metody vzdělávání pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Při plánování vzdělávání dbáme na diferenciaci obtížnosti úkolů dle individuálních schopností dětí a volíme vhodné metody práce. Přítomnost asistenta pedagoga ve třídě, kde je zařazeno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, nám umožňuje věnovat se mu individuálně a poskytovat mu podporu při skupinových činnostech. Počet dětí na třídě je upraven dle platné legislativy.

IX. podmínky vzdělávání dětí nadaných

Paní učitelky se snaží využít potenciál každého dítěte a rozvíjet jeho schopnosti, znalosti o dovednosti podle jeho individuálních možností. Dítě, které projevuje známky nadání v některé oblasti, je učitelkami podporováno a dále rozvíjeno, rodiče jsou s jeho nadáním seznámeni. Dítěti jsou nabízeny individuální aktivity, zvyšována obtížnost úkolů v rámci samostatné i skupinové práce.

X. vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

MŠ nesplňuje podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let co se týká materiálního a prostorového vybavení.

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

XI. Děti s OMJ (odlišným mateřským jazykem)

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – *vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte*, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Mezi výstupy, u kterých je nutné snížit požadavky a cíle při vzdělávání dětí s OMJ, mohou patřit tyto požadavky:

- správně vyslovovat
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- vést rozhovor (sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat je ve správných větách)
- hodnotit slovní výkony sledovat a vyprávět příběh, pohádku, chápat slovní vtip a humor, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

Pro děti s OMJ zajistila škola dvoujazyčného asistenta, který s nimi intenzivně pracuje na osvojování si českého jazyka s pomocí piktogramů, her, písniček a obrázkových materiálů.

Dále asistent komunikuje s rodiči i s ostatními pedagogy, aby vytvořil ideální podmínky pro rozvoj dětí s OMJ.

XII. Evaluační činnost školy

Autoevaluace, je procesem vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, realizovaných uvnitř mateřské školy.

Předměty evaluace v oblasti vzdělávání:

- Soulad ŠVP s RVP PV
- Soulad TVP se ŠVP
- Plnění cílů ŠVP
- Zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- Práce učitelů a jejich sebereflexe
- Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)
- Kvalita podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV
- Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (podpůrná opatření, OMJ)
- Vzdělávání dětí nadaných
- Vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let

Předměty evaluace v oblasti podmínek MŠ

- Životospráva
- Věcné podmínky
- Psychosociální podmínky

Metody a techniky evaluace

- pozorování
- rozhovory
- ankety, dotazníky
- hospitace
- diskuse
- rozbor školní dokumentace
- inspekční hospitační zprávy
- fotodokumentace
- SWOT analýza

Časový plán evaluace musí být

- smysluplný, systematický,
- musí mít jasně danou strukturu
- jednotný
- pravidelný, srozumitelný, jednoduchý
- předem stanovená kritéria, odbornost a komplexnost metodiky evaluace (metodická správnost)
- efektivní
- funkční a využitelný pro další plánování a rozhodování

XIII. Přehled základních evaluačních činností školy

Oblast vzdělávání - průběžně

1. Hodnocení TVP
Pedagogové ve třídě společně hodnotí výchovně vzdělávací proces na konci každého tematického celku. Sledují naplnění cílů, které si stanovili k tématu především přínos pro děti. Krátkou evaluaci pedagogové zaznamenávají na hodnotící list (viz příloha).
2. Hodnocení tematického bloku ŠVP
Do pracovní verze ŠVP pedagogové zaznamenávají plnění daných cílů a osvojování kompetencí dětí, případné nezdary hodnotí, hledají příčiny a způsob řešení problémů.
3. Společné hodnocení ŠVP na konci školního roku dle zaznamenaných skutečností, hledání nových přístupů a metod. Hodnotí obsah vzdělávání a soulad s RVP PV.
4. Pedagogové na třídách ke každému dítěti zpracovávají pedagogickou diagnostiku, jejíž pomocí získávají důležité informace o pokrocích dítěte. Dle záznamů vyhodnocují schopnosti a možnosti dítěte, stanovují si další postup při vzdělávání.
5. V rámci pedagogických porad (1x za měsíc) hodnotí zaměstnanci společně proběhlé akce, řeší adaptaci dětí, problematiku své třídy, podávají návrhy na zlepšení, společně evaluují oblasti činnosti školy a spolupráci s rodiči.
6. Vzdělávání dětí se SVP – spolupráce asistenta a pedagoga, na konci týdne zhodnocení a hledání vhodných metod a řešení problémů.

7. Vzdělávání dětí nadaných – spolupráce pedagogů, pozorování, srovnání s výsledky ostatních dětí. V případě zjištění nadaného dítěte stanovení dalšího přístupu, seznámení rodičů a vytvoření individuálního vzdělávacího plánu.
8. Vzdělávání dětí od 2 do 3 let – pro tyto děti nejsou v mateřské škole potřebné podmínky ke vzdělávání.

Oblast podmínek mateřské školy

Životospráva

1. Byla vytvořena pracovní skupina pro „Skutečně zdravou školu“, která jednou měsíčně bude hodnotit skladbu jídelníčku, nutričních hodnot i oblíbenosti pokrmů. V této skupině jsou zastoupeni pedagogové, zákonní zástupci a vedoucí školní jídelny.
2. Kontrolu nad přípravou a servírováním pokrmů provádí vedoucí školní jídelny – průběžně.
3. Pedagogové dbají na časté větrání a dlouhý pobyt venku.
4. Rozhovory s rodiči o stravování.
5. Vaření s dětmi – zprostředkování informací o zdravém a nezdravém stravování formou činnosti 1x měsíčně

Věcné podmínky

1. Kontrola vybavenosti jednotlivých tříd – na konci školního roku všichni pedagogové, vytvoří seznam zničených, či neúplných pomůcek a vytvoří návrh na pořízení nových pomůcek.
2. Jednou měsíčně kontrola zahrady a herních prvků, dle kompetencí.
3. Jednou za rok odborná revize zahrady, elektroniky, elektřiny, plynu apod.
4. Doplnění dětských knihoven o nové tituly, dle kompetencí.
5. Jednou za ½ roku doplnění výtvarným materiálem dle rozdělených kompetencí.
6. Kontrola stavu budovy dle kompetencí školník

Psychosociální podmínky – zajišťují pedagogové průběžně

1. Dodržování pravidelného denního režimu.
2. Dodržování pravidel třídy.
3. Individuální přístup k dětem.
4. Respektování potřeb dětí.
5. Zajištění bezpečného a klidného prostředí.

Práce učitelů a jejich sebereflexe – průběžně

1. Autoevaluační dotazník podle jeho výsledků si učitel na základě sebereflexe sám stanoví své další potřeby a vzdělávání.

2. Vzájemné hospitace a sdílení zkušeností mezi pedagogy.
3. Hospitace ředitelky, zástupkyně ředitelky.
4. Školení, kurzy
5. Zajištění vhodných podmínek pro práci zaměstnanců

Práce školy

1. Spoluúčast rodičů, rozhovory s rodiči průběžně, při různých akcích
2. Dotazníky, ankety zaměřené na vybavenost školy, podmínky, spolupráci se zákonnými zástupci dětí, ŠVP – 1x za rok
3. Organizace školy – hodnotí zaměstnanci pomocí dotazníků, SWOT analýzy 1x ročně, nebo dle potřeby.
4. Personální a pedagogické zajištění – hodnotí ředitelka školy
5. Řízení MŠ – autoevaluace ředitelky, dotazníkové šetření zaměstnanci MŠ 1x ročně

Hodnocení školy

Na základě získaných informací vytvoří pedagogové i provozní zaměstnanci SWOT analýzu školy, společně stanoví silné a slabé stránky, ohrožující faktory i příležitosti k posunu a zkvalitnění školy.

Z těchto zjištění zpracuje ředitelka a zástupkyně ředitelky plán opatření pro zachování kvality, nápravu nedostatků, jasně stanovená pravidla vzdělávacího procesu a stanoví kompetence učitelům i provozním zaměstnancům školy pro další období s jasně danými kritérii a stanovením konkrétní doby plnění jednotlivých bodů plánu. 1x ročně.

Děti v zahradě

Zapojení dětí do procesu vytváření, růstu a vývoje zahrady je sice práce navíc, ale stojí to za výsledek. Pozorování a pochopení přírodních dějů je odmalička povede k respektu k přírodě a je dobrým základem pro dosažení souladu s přírodou. A kromě toho je to baví.

Výhodou přírodní zahrady je, že zde děti mohou zažít přírodu v pravém smyslu slova, jako by byly opravdu v přírodě. A pokud v takové zahrádce budeme mít i užitkové záhony se zeleninou mají děti možnost zažít proces vzniku jejich potravy. Od zázraku klíčení semínka, přes péči o rostoucí rostlinu, až po sklizeň a následné zpracování. Pokud takováto zahrada nemá žádné dětské prvky jako prolézačky a podobně, možná to ani nevádí, neboť pestrost zahrady poskytuje dětem přirozené útočiště, skrýše a místa k hraní či odpočinku. Pro bezpečné dětství je důležité, nevysazovat jedové rostliny (např. tis, konvalinky, lýkovec), ale pro jistotu děti učíme, aby uměly odlišit rostliny jedlé. Důležité je také děti seznámit s bezpečností práce při používání zahradního náčiní, aby nedošlo ke zbytečným úrazům.

Hodnocení podmínek probíhá pozorováním chování dětí a rozhovory s dětmi, porovnáním názorů pedagogů a společné posouzení, nebo vytvoření návrhů na vylepšení, nápravu.

Zpracovává ředitelka školy.

Skutečně zdravá školka

Příloha Školního vzdělávacího programu

Mateřská škola ... aktivně realizuje program Skutečně zdravá školka.

Program Skutečně zdravá školka

Skutečně zdravá školka je komplexní celoškolský program kvalitního a udržitelného školního stravování a vzdělávání o jídle. Snaží se, aby si děti jídla vážily, dokázaly si je vychutnat a věděly, odkud jídlo pochází a jak vzniká. Skutečně zdravá školka pomáhá dětem v rozvoji dovedností a návyků, které budou potřebovat ke zdravému, úspěšnému a udržitelnému životu a díky kvalitnímu stravování zlepšuje jejich chování a vzdělávací výsledky.

Skutečně zdravé školky jsou inspirativními centry vzdělávání k trvalé udržitelnosti. Nabízejí dětem jídlo, které je chutné, zdravé a připravené z kvalitních surovin. Pomáhají dětem získat představu o tom, odkud jídlo pochází a jak se pěstuje nebo vyrábí. Umožňují dětem porozumět vztahům mezi jídlem, které jí, a světem, ve kterém žijí. Děti si ze školy odnášejí základy zdravých stravovacích návyků a znalosti, dovednosti, postoje a kompetence nutné pro udržitelný život.

Do rozvoje zdravé a udržitelné kultury stravování je zapojena široká paleta aktérů: děti, pedagogové, vedení školky, kuchařky, rodiče, zástupci zřizovatele, místní samospráva, místní podnikatelé. Ti se společně zasazují o to, aby byla dětem poskytována chutná a zdravá jídla a byly vytvářeny základy zdravých stravovacích návyků.

Skutečně zdravé školky nabízejí dětem kvalitní pokrmy a podporují a rozvíjejí v dětech zdravé stravovací návyky a základy zdravého životního stylu. Umožňují dětem pěstovat bylinky, ovoce a zeleninu na školní zahradě a učit se základům přípravy pokrmů.

Program Skutečně zdravá školka iniciuje v zapojených školách spolupráci s místní komunitou, například s rodiči a prarodiči. Ti jsou pravidelně zváni do škol v rámci aktivit plnění programu, například při vzdělávacích aktivitách na školních zahradách nebo školních farmářských trzích. Rodičům školka pomáhá vzdělávat se v oblasti zdravé výživy dětí.

Program Skutečně zdravá školka podporuje uplatňování participativního přístupu ve školách. Školy se aktivně zapojují do dění v obci či městě, například organizací školních farmářských trhů, spoluprací s místními podnikateli a zemědělci nebo pořádáním oslav na školních zahradách.

Kritéria programu Skutečně zdravá školka

Podmínky pro udělení certifikátu Skutečně zdravá školka mají tři úrovně: bronzovou, stříbrnou a zlatou. Každá úroveň obsahuje specifický soubor kritérií, která musí mateřská škola splnit. Kritéria jsou soustředěna okolo těchto čtyř pilířů či tematických okruhů:

- Angažovanost a kultura stravování
- Kvalita jídla a místo jeho původu
- Vzdělávání o jídle a stravování
- Místní společenství a spolupráce

Bronzová kritéria

• Angažovanost a kultura stravování

- B1** Na naší školce funguje Akční skupina pro zdravé stravování, která přezkoumala kulturu stravování ve školce a dohodla se na svých dalších aktivitách.
- B2** S rodiči a dětmi konzultujeme možnosti zlepšení stravování.

- B3** Rodiče jsou informováni o složení pokrmů ve školní jídelně a o aktivitách programu Skutečně zdravá školka.
  - B4** Respektujeme potřeby strávníků se specifickou dietou tím, že jim školní jídelna umožní ohřátí z domu doneseného dietního pokrmu.
  - B5** Při úklidu v prostorách školy a mytí nádobí ve školní jídelně/kuchyni jsme zahájili přechod na ekologicky šetrné čisticí a mycí prostředky.
- **Kvalita jídla a místo jeho původu**
    - B6** Jídla podávaná dětem neobsahují žádné nežádoucí přísady a minimalizujeme používání polotovarů.
    - B7** Alespoň 75 % všech pokrmů je vyrobeno z čerstvých, nezpracovaných surovin či potravin.
    - B8** Čerstvé, předem nezpracované suroviny a potraviny nakupuje jídelna od pěstitelů, chovatelů a výrobců s provozovnou ve vlastním nebo sousedním kraji, pokud jsou dostupné.
    - B9** Pokrmy v jídelním lístku odrážejí sezónnost a všechny sezónní suroviny jsou v jídelníčku jasně označeny.
    - B10** V mateřské škole nebo na webu školky jsou k dispozici informace o původu použitých potravin.
    - B11** Pracovníci školní jídelny se zapojují do vzdělávacích a osvětových akcí a jsou alespoň jednou ročně vzděláváni v oblasti zdravé výživy a vaření.
    - B12** Děti a pracovníci mateřské školy mají přístup k pitné vodě dle svých potřeby po celý den pobytu ve školce.
    - B13** Doslazované nápoje jsou nahrazeny nápoji neslazenými.
    - B14** Školní jídelna mateřské školy absolvovala vzdělávací a informační seminář Analýza školní jídelny a přijala z ní vyplývající doporučení.
  - **Vzdělávání o jídle a stravování**
    - B15** Výuka o jídle, základech zemědělství a zásadách zdravé výživy je součástí školního vzdělávacího programu a zapojení školy do programu Skutečně zdravá školka je výslovně uvedeno jako součást ŠVP, například v kapitole „školní projekty“.
    - B16** Všechny děti mají možnost účastnit se činností spojených se vzděláváním o základech vaření.
    - B17** Zahájili jsme kroky vedoucí k vytvoření školní zeleninové zahrady a pracujeme na začlenění aktivit na zahradě do školního vzdělávacího programu.
    - B18** V rámci výuky pořádáme každoroční návštěvy farem.
  - **Místní společenství a spolupráce**
    - B19** Každoročně pořádáme pro děti, rodiče a veřejnost akce na téma zdravé stravování.
    - B20** Aktivně se snažíme zapojit rodiče dětí do našich pěstitelských a kulinářských aktivit

Stříbrná kritéria

- **Angažovanost a kultura stravování**
  - S1** Školská rada či vedení mateřské školy odsouhlasilo Plán podpory zdravého stravování a stanovilo kroky a harmonogram k jeho naplnění.
  - S2** Děti se stravují v příjemné a klidné atmosféře tak, aby měly dostatek času si jídlo vychutnat
  - S3** Při úklidu v prostorách školy a mytí nádobí ve školní jídelně/kuchyni jsou používány jen ekologicky šetrné čisticí a mycí prostředky.
- **Kvalita jídla a místo jeho původu**
  - S4** Minimálně 50 % (v účetní hodnotě) nakoupených čerstvých, nezpracovaných surovin a potravin pochází od pěstitelů a chovatelů s provozovnou ve vlastním nebo sousedním kraji
  - S5** Minimálně 5 % surovin (v účetní hodnotě) pochází z kontrolovaného ekologického zemědělství – bioprodukt nebo biopotravina.
  - S6** Kuřecí maso pochází z vysoce šetrných chovů nebo alespoň 10 % pochází z ekologických chovů.
  - S7** Pro přípravu pokrmů jsou přednostně používána vejce z volných výběhů (značeno „1“).

- S8** Ve školní jídelně jsou podávány přednostně sladkovodní ryby z chovů v ČR a mořské ryby a plody z udržitelných zdrojů, pokud jsou dostupné.
- **Vzdělávání o jídle a stravování**
  - S9** Pro pěstování plodin na školní zahradě používáme pouze ekologicky šetrné postupy.
  - S10** Alespoň jednou ročně děti s pedagogy připraví pokrm ze surovin, které sami vypěstovali na školní zahradě.
- **Místní společenství a spolupráce**
  - S11** Aktivně povzbuzujeme děti a jejich rodiče, aby pěstovali zeleninu a ovoce na vlastních zahrádkách a doma připravovali pokrmy z čerstvých surovin.
  - S12** Pomáháme rodičům vzdělávat se v oblasti zdravé výživy dětí.

Zlatá kritéria

- **Angažovanost a kultura stravování**
  - Z1** Ve spolupráci s dodavateli surovin pro školní jídelnu se snažíme minimalizovat objem biologického odpadu.
- **Kvalita jídla a místo jeho původu**
  - Z2** Minimálně 80 % (v účetní hodnotě) nakoupených čerstvých, nezpracovaných surovin a potravin pochází od pěstitelů a chovatelů s provozovnou ve vlastním nebo sousedním kraji.
  - Z3** Minimálně 10 % surovin (v účetní hodnotě) pochází z kontrolovaného ekologického zemědělství.
  - Z4** Pro přípravu pokrmů jsou používána pouze vejce z volných výběhů (značeno „1“) nebo z ekologických chovů („0“).
  - Z5** Při přípravě jídelníčků podporujeme zdravou, vyváženou a udržitelnou výživu mj. tím, že upřednostňujeme vyšší zastoupení zeleniny a menší množství masa.
- **Vzdělávání o jídle a stravování**
  - Z6** Děti a jejich rodiče se účastní praktických činností pořádaných na místních farmách.
- **Místní společenství a spolupráce**
  - Z7** V naší mateřské škole se o zdravém stravování a vaření vzdělávají i rodiče dětí a veřejnost.

Naplnování Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

Aktivity programu Skutečně zdravá školka přispívají k naplnování vzdělávacích výstupů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a rozvíjejí klíčové kompetence dětí.

Vzdělávací oblasti

5.1 Dítě a jeho tělo

Učitel čerpá z metodické nabídky „Zdravá výživa“, konkrétně:

- Zdravá výživa - metodický návod pro učitele
- V jakém smyslu
- Ubrousek

5.2. Dítě a jeho psychika, 5.3 Dítě a ten druhý, 5.4 Dítě a společnost a 5.5 Dítě a svět

Učitel čerpá z metodické nabídky „Školní zelenářská zahrada“, „Na farmu!“, „Příprava pokrmů – vaření s dětmi“, konkrétně:

- Hrášek
- Školní užitková zahrada - metodický návod pro pedagogy
- Rok v zahradě - kalendář aktivit na školní zahradě dle sezóny
- Jedeme na farmu: metodický materiál pro učitele
- Exkurze: Odkud se bere jídlo
- Zdravé vaření s dětmi - metodika pro učitele
- Aktivity zdravého vaření - metodický balíček pro učitele